

MEMO

Onderwerp:
Ecologische controle werkzaamheden dijktraject
Wilhelminapolder Oost-Bevelandpolder

's-Hertogenbosch,
26 juli 2012

Projectnummer:
B02043.000133.0200

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Van:
Gijs Kos

Opgesteld door:
Gijs Kos

Afdeling:
Divisie M&R Den Bosch

Ons kenmerk:
076510285:0.3

Kenmerk Zeeweringen:
PZDB-M-12248

Aan:
Christian Moeliker

Kopieën aan:
Roy van de Voort
Peter Meininger

Inleiding

In de ochtend 12 juli 2012 heeft een veldbezoek plaatsgevonden langs het dijktraject Wilhelminapolder - Oost-bevelandpolder. Het veldbezoek vond plaats in het kader van de natuurwetgeving. In het bijzonder is gelet op de voorwaarden en maatregelen die zijn afgegeven in de Natuurbeschermingswetvergunning afgegeven door de provincie Zeeland (kenmerk 11111291/NB.11.012), Passende Beoordeling (ARCADIS, 2010, kenmerk PZDB-R-10161), Soortenbeschermingstoets (ARCADIS, 2010, kenmerk: PZDB-R-10160) en Aanvullende informatie voor vergunningaanvraag (ARCADIS, 2011, kenmerk: PZDB-M-11172). In onderstaande memo staan de resultaten van de controle van de uitvoering volgens de voorschriften.

Standaard maatregelen

Vóór 15 maart wordt de vegetatie op het buitentalud en kruin zeer kort gemaaid en kort gehouden, totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Indien ook het binnentalud gebruikt wordt (bijvoorbeeld voor opslag), dan geldt hiervoor dezelfde maatregel.

Op het buitentalud is langs vrijwel het gehele dijktraject de vegetatie verwijderd. Op de kruin is deze echter nog aanwezig. De werkzaamheden aan het onderhoudspad, dijkbekleding en buitentalud zorgen echter voor dusdanige verstoring dat van broedende vogels op de kruin geen sprake is. Het is echter wel een aandachtspunt, vooral ook voor toekomstige dijkwerkzaamheden.

De breedte van de werkstrook bedraagt maximaal 15 meter gerekend vanuit de nieuwe waterbouwkundige teen van de dijk. De aannemer de werkstrook houdt waar mogelijk de werkstrook smaller vanwege de aanwezigheid van slik en schor langs de gehele lengte van het dijktraject. Of zoals beschreven in de vergunning: *"De werkstrook heeft maximaal een breedte van 15 meter bij droogvallend slik en schor, gerekend vanaf de nieuwe waterbouwkundige teen van de dijk"*.

De aannemer heeft aangegeven dat de werkstrook van 15 meter wordt aangehouden, ondanks dat het op verscheidene locaties praktische problemen oplevert. Vanwege het hoge water tijdens het veldbezoek was het niet mogelijk om de werkstrook te controleren.

Bij het uitvoeren van overlagingen met asfalt van de huidige dijkbekleding blijft verstoring (lees: werkzaamheden) plaatsvinden totdat het asfalt volledig is uitgehard (wanneer deze niet volledig wordt afgestrooid). Dit om te voorkomen dat vogels vast komen te zitten in het asfalt. Of zoals is beschreven in de vergunning: *"Bij het uitvoeren van overlagingswerkzaamheden van de huidige dijkbekleding blijft verstoring (bijvoorbeeld in de vorm van werkzaamheden) plaatsvinden totdat het gietasfalt of asfaltmestiek volledig is uitgehard."*

Aan dit voorschrift wordt voldaan.

Als het voorland uit slik en/of schor bestaat: De vrijkomende grond en stenen worden over een strook van 5 meter vanaf de (nieuwe) visuele teen van de dijk verdeeld en niet over de gehele werkstrook. De stenen en grond worden zo egaal mogelijk over grote dijk lengte verdeeld, waardoor de ophoging zo min mogelijk wordt. Perkoenpalen en overige vrijkomend materiaal worden verwijderd en afgevoerd. Of zoals beschreven in de vergunning: *"Indien het voorland uit slik bestaat, dienen vrijkomende grond en stenen ter plaatse van de kreukelberm verwerkt te worden en niet over de gehele werkstrook. De stenen en grond dienen zo egaal mogelijk over grote dijk lengte verdeeld te worden, waardoor de ophoging zo min mogelijk wordt. Perkoenpalen en overige vrijkomend materiaal dienen uit het Natura 2000-gebied verwijderd en afgevoerd te worden. Alle materialen en afval dienen op een zodanige wijze opgeslagen te worden dat ze niet door verwaaiing, verspoeling of op andere wijze in het Natura 2000-gebied verspreid kunnen raken. Na afloop van de werkzaamheden dient het dijktraject in ordelijke toestand te worden achtergelaten, uiterlijk per 15 november van hetzelfde jaar als uitvoering, hetgeen wil zeggen dat ten behoeve van de werkzaamheden gebruikte en/of vrijgekomen materialen en afval worden opgeruimd en uit het Natura 2000 gebied afgevoerd."*

Dit voorschrift is pas te controleren na afloop van de werkzaamheden.

Als het voorland uit slik en/of schor bestaat: Als op het voorland in de werkstrook in de huidige situatie stenen op het slik of schor liggen, registreren van deze situatie voorafgaand aan de werkzaamheden (fotograferen en beschrijven). Naar gelang de mogelijkheden, na afloop de grond en stenen zo egaal mogelijk verdelen, maar de situatie mag niet verslechteren ten aanzien van de huidige situatie.

Dit voorschrift is pas te controleren na afloop van de werkzaamheden.

Als het voorland uit slik en/of schor bestaat: Het voorland in de werkstrook wordt aansluitend op de werkzaamheden op de oorspronkelijke hoogte teruggebracht, tenzij in de locatiespecifieke maatregelen anders aangegeven. Voor slik geldt dit voor de werkstrook buiten de kreukelberm, voor schor echter over de gehele breedte van de werkstrook. Eventuele kreekjes die binnen de werkstrook (en buiten de kreukelberm) zijn gelegen dienen vooraf geregistreerd (intekenen / fotograferen), en na afloop, hersteld te worden. Watervoerende krekken dienen gedurende de duur van de werkzaamheden water te blijven voeren. Deze krekken worden dus niet tijdelijk afgesneden. Of zoals beschreven in de vergunning: *"Het voorland (slik en schor) in de werkstrook dient aansluitend op de werkzaamheden op de oorspronkelijke hoogte te worden teruggebracht. Voor slik geldt dit voor de werkstrook buiten de kreukelberm, voor schor echter over de gehele breedte van de werkstrook. Eventuele kreekjes*

ARCADIS

die binnen de werkstrook (en buiten de kreukelberm) zijn gelegen dienen vooraf geregistreerd, en na afloop, hersteld te worden."

De werkzaamheden ter hoogte van het schor waren nog niet afgerond. Vanwege het hoge water was bovendien niet goed te zien wat de impact van de werkzaamheden op het schor is. Dit voorschrift is pas na afronding van de werkzaamheden ter hoogte van het schor te controleren.

Als het voorland uit slik en/of schor bestaat: Op slik of schor vindt geen opslag van materiaal en/of grond plaats buiten de werkstrook, ook niet in aangrenzende dijktrajecten. Het voorland buiten de werkstrook wordt niet be(t)reden, niet door personen noch met materieel. Of zoals beschreven in de vergunning "Er vindt op het slik of schor buiten de werkstrook en in aangrenzende dijktrajecten geen opslag plaats van materiaal en/of grond. Er vindt geen betreding van het voorland buiten de werkstrook plaats, niet door personen noch met materieel."

Tijdens de controle is niet waargenomen dat opslag of betreding plaatsvond buiten de werkstrook (voor zover dit te controleren is met laagwater). De aannemer heeft ook aangegeven binnen de werkstrook het zand uit de vergravingen op te slaan. Aan dit voorschrift wordt voldaan.

Aanvullende maatregelen uit de vergunning (deze zijn afkomstig uit Passende beoordeling)

De werkzaamheden langs het schor (tussen dijkpalen 1676 en 1679) dienen te beginnen vanaf 15 maart.

De werkzaamheden zijn begonnen langs het schor tussen dp 1676 en 1679. Aan dit voorschrift is voldaan. De werkzaamheden langs het schor waren ten tijde van het veldbezoek nog niet afgerond.

Binnendijs in de Wilhelminapolder, in de nabijheid (afstand hooguit één kilometer) van het in het vorige voorschrift bedoelde schor, wordt gedurende het broedseizoen van hetzelfde jaar als uitvoering een alternatief broedgebied voor Natura 2000 broedvogels ingericht/gereserveerd.

Binnendijs is een apart broedgebied gereserveerd. Het gaat om een deel van de akker dat is geëgd. Op het perceel zijn eind maart baltsende plevieren waargenomen. Aan dit voorschrift is voldaan.

De bovenste 20 cm van het te ontgraven schor in de werkstrook wordt apart in depot gebracht en na de werkzaamheden bij het herstel van de werkstrook weer als toplaag teruggeplaatst.

De werkzaamheden rond het schor zijn nog niet afgerond dus dit voorschrift is nog niet te controleren.

De afrastering en bebording langs het hiervoor bedoelde schor wordt niet eerder verwijderd dan dat de werkstrook ontgraven wordt. Deze afrastering en bebording dienen aansluitend op het herstel van de werkstrook weer teruggeplaatst te worden. Dit geldt overigens voor alle tijdelijk verwijderde bebording langs het dijktraject.

De afrasteringen en bebordingen zijn voor de werkzaamheden verwijderd. De werkzaamheden op het schor zijn nog niet afgerond, dus het voorschrift is nog niet te controleren. Het is echter wel een aandachtspunt.

Tussen dijkpalen 1634 en 1638 dient aansluitend aan de dijkverbetering een laag van 7 à 10cm gebiedseigen schelpen in de werkstrook te worden aangebracht, zodanig dat deze door een laag van 7 à 10 cm sediment bedekt wordt.

De werkzaamheden waren in volle gang ter hoogte van bovenstaande dijkpaalnummers. Dit voorschrift was nog niet te controleren.

Water dat uit de werkstrook geloosd moet worden, mag niet geloosd worden op en afstromen over het voorland ter hoogte van dijk tussen de dijkpalen 1628 en 1638.

ARCADIS

Ten tijde van de controle worden de werkzaamheden uitgevoerd zoals hierboven beschreven. De aannemer heeft aangegeven dat de manier van werken zeer onpraktisch is. De werkstrook bestaat als het ware uit een aantal compartimenten en met laag water wordt water van het ene compartiment naar het andere gepompt. Er is echter alleen te werken in het drooggepompte deel van de werkstrook en omdat slechts één pomp beschikbaar is, gaan de werkzaamheden langzaam. Tijdens laagwater blijft slechts een kort tijdsbestek om in te werken. Het verzoek voor de toekomst is om de maatregelen aan te passen. Een advies over een nieuwe maatregel is opgenomen in de memo "Missers en Leerpunten", voor dit dijktraject is niet meer mogelijk om de werkzaamheden aan te passen.

De transportroutes in de Oost-Bevelandpolder en de Wilhelminapolder dienen vanaf 15 maart in gebruik te worden genomen door het starten van voorbereidende werkzaamheden, de uitvoeringswerkzaamheden of door anderszins werkverkeer. Aan dit voorschrift lijkt te zijn voldaan.

De onderhoudsstrook dient van dijkpaal 1679 tot minstens dijkpaal 1665 voor fietsers te worden afgesloten, conform de beschrijving van de werkzaamheden in de vergunning. Dit voorschrift is pas te controleren na afloop van de werkzaamheden.

Eventuele aanleg en gebruik van een onderwaterdepot, een tijdelijk aan te leggen loswal en/of hegebruik van een puinbreker maakt geen onderdeel uit van deze vergunning en is niet toegestaan. Tijdens de werkzaamheden wordt geen gebruik gemaakt van een onderwaterdepot of een tijdelijk aan te leggen loswal. De vraag naar plaatsing van een puinbreker is gesteld, maar naar aanleiding daarvan is (nog) geen toetsing uitgevoerd en de puinbreker is ook niet geplaatst. Aan dit voorschrift wordt voornamelijk voldaan.

Het eventueel lossen van stenige materialen op de onder en/of boventafel van de te verbeteren dijkvloeiing en/of in de aangrenzende zone in de werkstrook maakt wel onderdeel uit van deze vergunning en is toegestaan. De werkzaamheden beperken zich tot het buitentalud, werkstrook, onderhoudspaden, aanvoerroutes en depots. Aan dit voorschrift is voldaan.

Bodem- en waterverontreinigende stoffen die ten gevolge van de vergunde activiteit in aanraking komen met de bodem of het oppervlaktewater worden onverwijld opgeruimd en naar een erkende verwerker gebracht. Tijdens de controle zijn geen vervuilingen waargenomen. Aan dit voorschrift lijkt te worden voldaan.

Er wordt geen geluidsapparatuur of geluid producerende apparatuur gebruikt, anders dan strikt noodzakelijk is (voor de uitvoering en in verband met communicatie of veiligheid). Tijdens de controle is tijdens de werkzaamheden geen gebruik van hierboven beschreven geluidsbronnen waargenomen. Aan dit voorschrift wordt voldaan.

De vergunning moet aanwezig zijn op de locatie van de werkzaamheden. Medewerkers er plaatse moeten op de hoogte zijn van de in de vergunning opgenomen voorschriften. De vergunning is aanwezig op de locatie van de werkzaamheden. De medewerkers hebben een toolboxmeeting gehad, waarin ze de voorschriften zijn uitgelegd en er ruimte was voor vragen. Aan dit voorschrift wordt voldaan.

Het begin en het eind van de werkzaamheden dient bij de afdeling handhaving van de provincie gemeld te worden.

ARCADIS

Het begin van de werkzaamheden is gemeld bij de afdeling handhaving van de provincie. Aan dit voorschrift is vooralsnog voldaan. Aandachtspunt is dat het einde van de werkzaamheden ook bij de provincie gemeld wordt.

Uit de soortenbeschermingstoets voor zover deze niet overlappen met de maatregelen uit de vergunning

Voorkomen van ondiepe plassen op het werkterrein, transportroute en depotlocatie tussen april en augustus, vooral na flinke regenbuien. Dit om kolonisatie van rugstreepadden te voorkomen.

Op enkele locaties langs de dijk zijn kleine waterplassen waargenomen, maar het had die ochtend hard geregend. Op het werk en op de transportroutes of op depot zijn geen grote plassen waargenomen die potentieel leefgebied vormen voor de rugstreepad. Hiervoor zijn de plassen niet lang genoeg aanwezig. Aan dit voorschrift wordt voldaan.

Overig

Daar waar de werkzaamheden reeds zijn afgerond (rond Goese Sas), is gekeken naar de afstrooiing met lavasteen op de ondertafel. De eis is een bedekking van ongeveer 60%. In het deel rond Goese Sas lag dit percentage rond de 40 - 50%. Hoewel de bedekking nog niet de wenselijke hoeveelheid heeft, wil ik hier wel aangeven dat de bedekking hoog is en dat ik hier wel tevreden over ben. De dijk lijkt op deze manier toch een goede locatie te zijn waar wieren goed aan de dijk kunnen hechten. Aandachtspunt is dat de bedekking van lavasteen voor overige delen van de dijk ook hoog moet zijn.

Aandachtspunten dijktraject

De werkzaamheden waren tijdens het veldbezoek net begonnen. Deze voorschriften blijven allemaal aandachtspunten. Daarnaast staan in de onderstaande tabel een aantal aandachtspunten. Deze aandachtspunten hangen samen met een groot aantal voorschriften en voorwaarden uit de vergunning en toetsingen.

Aandachtspunt	Actie
Maaien van de kruin	Geen, het doel van maaien is het voorkomen de van broedende vogels. Door de werkzaamheden wordt de aanwezigheid van broedende vogels voorkomen. Het is belangrijk dat als binnen het broedseizoen gewerkt wordt, en dat delen van de dijk voor langere tijd ongemoeid blijven, dat wel op de kruin gemaaid wordt!

ARCADIS

Terugplaatsen van hekken en borden na afronding werkzaamheden op het schor	Dit dient daadwerkelijk te gebeuren op het moment dat de werkstrook weer gesloten is. Dit moet voorkomen dat recreanten het schor betreden. Dit is namelijk zeer aantrekkelijk om te doen als geen hekken geplaatst zijn.
Melding bij de provincie	Na afronding van de werkzaamheden moet dit gemeld worden bij de provincie.
Bedekking lavasteen	Zorg dat de bedekking van lavasteen op de ondertafel hoog blijft. Bij voorkeur 60%.